

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів**

*Кафедра фінансів, банківської
справи та страхування*

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
«АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

*Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня освітньо-професійної програми Туризм
спеціальності 242 Туризм*

ПОЛТАВА – 2022

Тютюнник Ю. М. Методична розробка для виконання курсової роботи «Аналіз туристичної діяльності» (для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми Туризм спеціальності 242 Туризм). Полтава : ПДАУ, 2022. 20 с.

Рецензент:

доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій ПДАУ **Шевчук С. М.**

Методична розробка для виконання курсової роботи «Аналіз туристичної діяльності» (для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми Туризм спеціальності 242 Туризм) обговорена та схвалена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування 01 вересня 2022 р., протокол № 1.

Методична розробка для виконання курсової роботи «Аналіз туристичної діяльності» (для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми Туризм спеціальності 242 Туризм і рекреація) схвалена радою з якості вищої освіти спеціальності Туризм 01 вересня 2022 р., протокол № 1.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальні положення.....	3
Розділ 2. Тематика курсових робіт та принцип обрання теми.....	6
Розділ 3. Структура курсової роботи.....	7
Розділ 4. Рекомендовані плани розділу 2 курсової роботи.....	9
Розділ 5. Правила оформлення курсової роботи.....	12
Розділ 6. Порядок захисту, критерії та шкала оцінювання курсової роботи.....	15
Розділ 7. Рекомендована література.....	16
Додатки.....	18

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Аналіз туристичної діяльності розглядається як функція управління, що дає можливість визначати конкурентоспроможність підприємств туристичного бізнесу, здійснювати контроль за їхніми результатами діяльності та фінансовим станом. Усі суб'єкти ринку туристичних послуг повинні використовувати методику аналізу туристичної діяльності для прийняття рішень, спрямованих на оптимізацію відповідних інтересів. Завдяки комплексному аналізу туристичної діяльності з'являється можливість зменшити невизначеність і ризик, які притаманні процесу прийняття управлінських рішень у сфері туризму і рекреації.

Курсова робота – це вид наукової роботи, що передбачає самостійне дослідження здобувачем вищої освіти актуальних проблем із метою закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних за час навчання, формування компетенцій та їхнє застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Мета курсової роботи «Аналіз туристичної діяльності» – поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок із методики проведення аналізу туристичної діяльності.

Основними завданнями курсової роботи є:

- визначення мети і завдань аналізу щодо обраного об'єкта дослідження;
- вивчення сучасних літературних джерел, нормативно-правової та методичної бази;
- забезпечення творчого підходу до розкриття змісту обраної теми, самостійного дослідження проблемних питань;
- проведення ретроспективного аналізу діяльності туристичного підприємства;
- розроблення рекомендацій та обґрунтування пропозицій щодо підвищення ефективності туристичної діяльності.

Виконання курсової роботи забезпечує набуття загальних і фахових компетентностей та досягнення програмних результатів:

загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахових компетентностей:

ФК4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК17. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки туризму за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

ФК18. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.

програмних результатів:

ПР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР23. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях у сфері туризму.

ПР24. Визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.

Курсова робота виконується на матеріалах різноманітних суб'єктів ринку туристичних послуг: туристичних операторів, туристичних агентств, музейних установ, готелів, баз відпочинку тощо. Джерелами вихідної інформації є: установчі документи, фінансова та статистична звітність, облікові документи, бізнес-плани та інші. Аналітичні дослідження передбачають використання вихідної інформації, як правило, за *останні три роки*.

Під час написання курсової роботи необхідно користуватися нормативно-правовою та методичною базою, статистичною інформацією, матеріалами підручників, навчальних посібників, періодичних видань, електронними ресурсами (див. розділ 7. Рекомендована література). Опрацювання інформації передбачає використання різноманітних прийомів та способів аналізу туристичної діяльності. Вибір методики дослідження визначається змістом курсової роботи, а також обсягом вихідних даних і розрахункових показників.

При виконанні курсової роботи слід дотримуватись академічної доброчесності та забезпечувати недопущення текстових запозичень. Перед подаванням роботи на кафедру здобувач вищої освіти повинен власними силами, за допомогою існуючих онлайн-сервісів перевірити курсову роботу на наявність текстових запозичень. Перевірку тексту курсової роботи на наявність текстових запозичень проводять без списку використаних джерел і додатків.

Звіт подібності, в якому відображається відсоток схожості, подається з курсовою роботою. Відсоток оригінальності тексту зазначає керівник курсової роботи в Листі оцінювання (додаток В). Результатом перевірки є висновок із наведеним відсотком оригінальності, який слід розуміти наступним чином:

Відсоток оригінальності	Рівень оригінальності	Рекомендована дія
71-100 %	Високий	Після аналізу наукового керівника курсова робота допускається до захисту.
51-70 %	Достатній	Курсова робота потребує уваги з боку наукового керівника; допускається до захисту.
31-50 %	Умовний	Курсова робота потребує особливої уваги з боку наукового керівника, може бути повернута для коригування з подальшою повторною перевіркою.
30 % і нижче	Низький	Курсова робота відхиляється та може бути прийнята до розгляду після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою.

Курсова робота, яка має високий або достатній рівень оригінальності тексту, аналізується науковим керівником і, за умови відсутності неправомірних запозичень, допускається до захисту. Курсова робота, яка має умовний рівень оригінальності тексту, потребує особливої уваги з боку наукового керівника, може бути повернута для коригування з подальшою повторною перевіркою. Курсова робота, яка має низький рівень оригінальності тексту, відхиляється та може бути прийнята до розгляду після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою.

У випадку виявлення сфальсифікованих даних у звіті подібності, поданого особисто здобувачем вищої освіти, до нього вживаються заходи відповідно до положень Кодексу академічної доброчесності ПДАУ.

РОЗДІЛ 2

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ ТА ПРИНЦИП ОБРАННЯ ТЕМИ

Запропонована тематика курсових робіт:

1. Аналіз матеріальних ресурсів туристичного підприємства.
2. Аналіз фінансових ресурсів туристичного підприємства.
3. Аналіз трудових ресурсів туристичного підприємства.
4. Аналіз діяльності туристичного агентства.
5. Аналіз діяльності туристичного оператора.
6. Аналіз діяльності готелю.
7. Аналіз діяльності музейної установи.
8. Аналіз податкових надходжень від туристичної діяльності.
9. Аналіз доходів і витрат туристичного підприємства.
10. Аналіз фінансових результатів та рентабельності діяльності туристичного підприємства.
11. Аналіз фінансової стійкості туристичного підприємства.
12. Аналіз ліквідності та платоспроможності туристичного підприємства.
13. Аналіз розрахунково-платіжних відносин туристичного підприємства.
14. Оцінювання кредитоспроможності та інвестиційної привабливості туристичного підприємства.
15. Діагностика неплатоспроможності та ймовірності банкрутства туристичного підприємства.

Здобувач вищої освіти самостійно обирає тему із запропонованого переліку. У групі теми курсових робіт не можуть повторюватися. За погодженням із викладачем здобувач вищої освіти може самостійно запропонувати тему як доповнення до визначеного переліку з урахуванням теми власних наукових досліджень.

Обрана тема курсової роботи затверджується протоколом засідання кафедри та закріплюється викладачем у Завданні на курсову роботу (додаток Б).

РОЗДІЛ 3 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота містить:

- титульну сторінку (додаток А);
- завдання на курсову роботу (додаток Б);
- лист оцінювання курсової роботи (додаток В);
- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділ 1, розділ 2);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

ВСТУП

У вступі (обсяг 2 сторінки) наводяться виділені напівжирним шрифтом за окремими абзацами:

- **актуальність теми** (обґрунтовується актуальність обраної теми, рівень її дослідження у літературних джерелах);

- **мета та завдання дослідження:**

мета – вивчення, аналіз стану та визначення шляхів поліпшення предмета дослідження;

завдання – перелік завдань, що ставляться та вирішуються у курсовій роботі (вони повинні відповідати меті дослідження та змісту; початок формулювання кожного із завдань передбачає використання дієслів: «виявити», «узагальнити», «дати критичну оцінку», «розмежувати», «проаналізувати», «визначити», «розробити», «удосконалити», «обґрунтувати» тощо);

- **предмет і об'єкт дослідження** (*ці категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове*), наприклад:

- предметом дослідження є методичні та практичні аспекти аналізу фінансового стану туристичного підприємства;

- об'єктом дослідження є напрями аналізу та система показників оцінювання фінансового стану туристичного оператора «Феєрія мандрів».

Також у вступі вказуються використані джерела інформації, наприклад, фінансова та статистична звітність (назва форм і за які роки), а також наводиться перелік методів, прийомів та способів, які застосовуються під час проведення досліджень.

РОЗДІЛИ ОСНОВНОЇ ЧАСТИНИ

РОЗДІЛ 1

Організаційно-економічна характеристика туристичного підприємства / готельного підприємства / музейної установи тощо – обсяг 5-6 сторінок.

Коротко висвітлюються організаційно-правові основи функціонування підприємства, досліджується рівень і динаміка (за 3 роки) показників туристичної діяльності та фінансово-економічного стану. Використані у розділі 1 таблиці (у кількості 2-3 з урахуванням розміщених у додатках) не повинні повторювати таблиці розділу 2.

Великі за розміром таблиці та рисунки (більше 0,5 сторінки) виносяться у додатки.

РОЗДІЛ 2

Назва співпадає з темою роботи – обсяг 12-14 сторінок.

Рекомендовані плани цього розділу за окремими темами наведені у розділі 4 даних методичних рекомендацій.

Розрахунки рекомендується проводити з використанням програми Microsoft Excel та інших програмних продуктів.

Робота повинна бути ілюстрована рисунками (схемами, графіками, діаграмами тощо).

Великі за розміром таблиці, рисунки та розрахунки до допомогою формул (більше 0,5 сторінки) виносяться у додатки.

ВИСНОВКИ

Обсяг 2-3 сторінки. Висновки – це послідовний, логічний виклад отриманих підсумкових результатів, які співвідносяться із загальною метою та завданнями, сформульованими у вступі.

Необхідно сформулювати 5-6 пунктів висновків і пропозицій, що узагальнюють конкретні результати проведених у курсовій роботі досліджень послідовно за першим і другим розділами. При цьому пропозиції повинні бути обґрунтованими та прийнятними для практичної реалізації в підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

У список включаються літературні джерела (орієнтовна кількість – 15-20), які були безпосередньо використані у курсовій роботі. Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Джерела розміщуються за абеткою прізвищ авторів або заголовків. До списку не вносяться джерела інформації та методичні розробки, що використовуються у навчальному процесі.

ДОДАТКИ

У додатках курсової роботи розміщуються:

- форми фінансової та статистичної звітності, що використовувалися у роботі (за відповідні роки);
- великі за розміром таблиці, рисунки та розрахунки за допомогою формул (більше 0,5 сторінки).

РОЗДІЛ 4

РЕКОМЕНДОВАНІ ПЛАНИ РОЗДІЛУ 2 КУРСОВОЇ РОБОТИ

Під час виконання розділу 2 курсової роботи рекомендовано користуватися матеріалами лекційних і практичних занять з навчальної дисципліни «Аналіз туристичної діяльності», нормативно-правовими актами, навчальною та науковою літературою (див. розділ 7. Рекомендована література). Нижче наведені рекомендовані плани розділу 2 за темами.

1. АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз руху, функціонального стану та ефективності використання основних засобів.
- 2.2. Аналіз оборотності оборотних засобів.
- 2.3. Шляхи підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів.

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз складу, структури та динаміки майна (активів) і джерел формування капіталу (пасивів).
- 2.2. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів.
- 2.3. Шляхи оптимізації та поліпшення використання фінансових ресурсів.

3. АНАЛІЗ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз персоналу підприємства за кількісними та якісними характеристиками.
- 2.2. Аналіз рівня і динаміки продуктивності праці та заробітної плати.
- 2.3. Шляхи поліпшення використання трудових ресурсів.

4. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО АГЕНТСТВА

- 2.1. Аналіз ресурсного забезпечення турагентства.
- 2.2. Аналіз результатів та ефективності діяльності турагентства.
- 2.3. Шляхи підвищення ефективності роботи турагентства.

5. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ОПЕРАТОРА

- 2.1. Аналіз ресурсного забезпечення туроператора.
- 2.2. Аналіз результатів та ефективності діяльності туроператора.
- 2.3. Шляхи підвищення ефективності роботи туроператора.

6. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ

- 2.1. Аналіз ресурсного забезпечення готелю.
- 2.2. Аналіз результатів та ефективності діяльності готелю.
- 2.3. Шляхи підвищення ефективності роботи готелю.

7. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЙНОЇ УСТАНОВИ

- 2.1. Аналіз ресурсного забезпечення музейної установи.

- 2.2. Аналіз результатів та ефективності діяльності музейної установи.
- 2.3. Шляхи підвищення ефективності діяльності музейної установи.

8. АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ВІД ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 2.1. Характеристика системи оподаткування в туризмі.
- 2.2. Аналіз динаміки та структури сплачених податків і зборів.
- 2.3. Шляхи збільшення податкових надходжень від туристичної діяльності.

9. АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз структури та динаміки доходів і витрат.
- 2.2. Факторний аналіз доходів і витрат.
- 2.3. Шляхи збільшення доходів та оптимізації витрат туристичного підприємства.

10. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз формування та факторний аналіз показників фінансових результатів.
- 2.2. Аналіз рентабельності діяльності підприємства за системою показників.
- 2.3. Шляхи підвищення прибутковості діяльності туристичного підприємства.

11. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз фінансової стійкості підприємства за системою відносних та абсолютних показників.
- 2.2. Розрахунок і факторний аналіз порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості.
- 2.3. Шляхи підвищення рівня фінансової стійкості туристичного підприємства.

12. АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Аналіз ліквідності балансу.
- 2.2. Оцінювання платоспроможності підприємства за системою відносних показників.
- 2.3. Шляхи підвищення рівня платоспроможності туристичного підприємства.

13. АНАЛІЗ РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНИХ ВІДНОСИН ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Горизонтальний, вертикальний та порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей.

2.2. Комплексне оцінювання дебіторської та кредиторської заборгованостей.

2.3. Шляхи поліпшення розрахунково-платіжних відносин туристичного підприємства.

14. ОЦІНЮВАННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Оцінювання кредитоспроможності підприємства.

2.2. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

2.3. Шляхи підвищення рівня кредитоспроможності та інвестиційної привабливості туристичного підприємства.

15. ДІАГНОСТИКА НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Визначення ознак неплатоспроможності підприємства.

2.2. Оцінювання задовільності структури балансу та перспектив втрати (відновлення) платоспроможності підприємства.

2.3. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства за допомогою багатофакторних моделей.

РОЗДІЛ 5

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Курсова робота виконується комп'ютерним способом на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали (29 рядків на сторінці). Шрифт – *Times New Roman Cyr 14*. У таблицях і рисунках необхідно зменшувати інтервал (до 1) та розмір шрифту (до 12).

Загальний обсяг курсової роботи – 20-25 сторінок.

Текст роботи необхідно розміщувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 25 мм, нижнє – 20 мм.

Робота виконується одним (чорним) кольором, включаючи макети таблиць, графіки тощо.

Кожна структурна частина курсової роботи (вступ, розділи 1, 2, висновки, список використаних джерел) починається з нової сторінки. При цьому остання сторінка структурної частини повинна бути заповнена не менше ніж на 50 %.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «РОЗДІЛ 2», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами, **напівжирним шрифтом**, по центру рядка (без абзацного відступу). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої), **напівжирним шрифтом**, з абзацного відступу в підбір до тексту. Після назв розділів і підрозділів крапки не ставляться. Приклад:

РОЗДІЛ 2

ЗАГОЛОВОК РОЗДІЛУ

2.1. Заголовок підрозділу

Відстань між назвою структурної частини та назвою підрозділу має становити один рядок, між заголовком підрозділу та текстом – один рядок, між попереднім текстом і заголовком наступного підрозділу – два рядки.

У тексті роботи і таблицях допускаються лише загальноприйняті скорочення одиниць виміру показників (грн, тис. грн, % тощо).

Нумерація

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок. На титульній сторінці номер сторінки не ставиться, на наступних сторінках номер проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці (шрифт – *Times New Roman Cyr 12*). Нумерація сторінок починається зі змісту цифрою 2. Закінчується нумерація на сторінці зі словом «Додатки» (вона розміщується після списку використаних джерел).

Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка. У кінці номера підрозділу крапка також ставиться, наприклад:

2.1. Далі у тому ж рядку розміщується заголовок підрозділу.

Таблиці та рисунки розміщуються у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Рисунки позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно в межах розділу. Номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунку, наприклад: Рис. 2.1. (перший рисунок другого розділу). Номер рисунка, його назва та пояснювальні підписи розміщуються послідовно під рисунком.

Приклад:

Рис. 2.1. Назва рисунка

Рисунки відокремлюються від тексту роботи вільними рядками (зверху і знизу).

Таблиці нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. Вище назви таблиці справа розміщується слово «Таблиця» з її порядковим номером. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад: *Таблиця 2.1* (перша таблиця другого розділу). За умови перенесення таблиці на іншу сторінку справа пишуться слова: *Продовж. табл. 2.1*.

Формули нумеруються у межах розділу. Номер формули проставляється справа сторінки у дужках і складається з номера розділу та порядкового номера формули у розділі, наприклад: (2.1).

Таблиці

Числовий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Назва таблиці починається з великої літери та розміщується симетрично до макету. У назві таблиць вказується назва підприємства. Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Таблицю з великою кількістю граф можна поділяти на частини та розміщувати одну частину під іншою у межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюється нумерація граф, у другому – назва бокових заголовків.

Приклад:

Таблиця 2.1

Назва таблиці				
Показник	р.		р.	
	кількість реалізованих туристичних пакетів, од.	у % до підсумку	кількість реалізованих туристичних пакетів, од.	у % до підсумку
А	1	2	3	4

Продовж. табл. 2.1

А	1	2	3	4

Умовні позначення, що можуть зустрічатися у таблицях:

тире (–) – явищ не було;

крапки (...) – відомості відсутні;

нуль (0; 0,0) – явища відбулися, але у вимірах, менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами;

знак (×) – заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу або недоцільне.

Після макету таблиці слід залишати вільний рядок.

Формули

Пояснення значень символів та числових коефіцієнтів подаються безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Перший рядок пояснення починається зі слова «де» без двокрапки. Значення кожного символу та числового коефіцієнта подаються з нового рядка. Рівняння та формули виділяються у тексті вільним рядком.

Посилання

Посилання на рисунки вказуються порядковим номером рисунка, наприклад: рис. 2.1.

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад: у формулі (2.1).

На всі таблиці повинні бути посилання у тексті, при цьому слово «таблиця» пишеться скорочено, наприклад: у табл. 2.1. У повторних посиланнях на таблиці, рисунки, формули вказується скорочено слово «дивись», наприклад: див. табл. 2.1.

Список використаних джерел

Використані у курсовій роботі джерела розміщуються за абеткою прізвищ авторів або заголовків **без підрозділу на їхні види** (нормативні документи, книги, статті, тези конференцій тощо). Дані про джерела наводяться мовою оригіналу. Використані літературні джерела повинні бути переважно за останні 5 років. Приклади їхнього оформлення наведено в розділі 7 даних методичних рекомендацій.

На останній сторінці списку використаних джерел вказується *дата закінчення написання курсової роботи* і здобувач вищої освіти ставить *особистий підпис*.

Додатки

Додатки оформляються як продовження курсової роботи в порядку появи посилань у тексті, наприклад (додаток А).

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер: Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок. По центру над заголовком пишеться слово «Додаток» з позначенням відповідної великої літери, наприклад: Додаток А. Додаток за необхідності може бути поділений на декілька складових елементів. Наприклад, комплект фінансової звітності за рік рекомендується позначати наступним чином:

Додаток А.1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;

Додаток А.2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».

РОЗДІЛ 6

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ, КРИТЕРІЙ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Здобувачі вищої освіти здають курсову роботу для перевірки на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування за визначеним викладачем графіком (але не пізніше, ніж за два тижні до захисту).

У процесі перевірки курсової роботи керівник робить письмові зауваження, зрозумілі помітки, виправлення, відмічає позитивні сторони роботи та недоліки, які потрібно ліквідувати до захисту. Керівник курсової роботи обов'язково оформляє Лист оцінювання (додаток В).

Курсові роботи, зміст та оформлення яких відповідає вимогам методичних рекомендацій, допускаються до захисту, про що викладачем робиться відмітка в Листі оцінювання. За необхідності курсова робота доопрацьовується згідно із зауваженнями, а потім допускається до захисту.

Захист курсової роботи проводиться публічно перед комісією у складі 2-3 викладачів кафедри, у тому числі і керівника курсової роботи. За результатами захисту оформляється протокол і відомість.

Критерії оцінювання курсової роботи затверджуються кафедрою та відображаються у Листі оцінювання (додаток В). При цьому загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту) – 59, кількість балів за захист курсової роботи – 41 (20 балів – вміння аргументовано і лаконічно викласти основні результати дослідження, 21 бал – повнота та вичерпність відповідей на питання членів комісії).

Результати захисту курсової роботи оцінюються за 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС:

Сума балів	Шкала ЄКТС	4-бальова шкала
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним написанням роботи

У випадку отримання здобувачем вищої освіти під час захисту курсової роботи оцінки «незадовільно» (FX, F) рішенням кафедри йому може бути запропонована нова тема і новий термін виконання курсової роботи. Здобувачі вищої освіти, які без поважної причини не подали курсову роботу у визначений термін або не захистили її, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

РОЗДІЛ 7

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Брич В., Галиш Н. Сталий розвиток туристичної індустрії: екологічний та статистичний вимір. *Економічний аналіз*. 2020. № 4. С. 23-30.
2. Глубоченко К. О., Дорошенко О. М. Аналіз сучасного стану ринку та перспективи туристичних послуг в Україні. *Modern Economics*. 2021. № 30. С. 71-75.
3. Джинджоян В. В. Аналіз туристичних підприємств України в контексті реалізації соціальних функцій. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7897>.
4. Дутка Г. Я., Савіцька О. П., Савіцька Н. В. Кластерний аналіз діяльності суб'єктів туристичної діяльності: регіональний аспект. *Економічний аналіз*. Тернопіль. 2019. Том 29. № 1. С. 114-125.
5. Економіка туризму : підручник / В. Ю. Світлична, С. А. Александрова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.
6. Економіка туристичного підприємства: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти природничо-економічного факультету освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 242 Туризм, денної та заочної форми навчання / Олійник О. С. Кам'янець-Подільський. Видавець Ковальчук О. В. 2022. 186 с.
7. Каткова Т. І. Статистичний аналіз ринку туристичних послуг України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2021. Випуск 30. С. 159-164. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/489/457>.
8. Левицька І. В., Басюк Д. І., Климчук А. О., Тарасюк Г. М., Москвічова О. С. Економіка туризму: навч. посіб. Житомир, 2020. 488 с.
9. Мальська М. П. Економіка туризму: теорія та практика : підручник. Київ : ЦУЛ, 2019. 544 с.
10. Матюх С. А. Журба І. Є., Несторишен І. В. Економіка підприємств туристичної галузі: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 3. Т.2. С. 7-12.
11. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.
12. Національна система туристичної статистики / аналітика і інфографіка. URL: https://www.ntoukraine.org/nsts_analytics_ua.html.
13. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/statistic>.
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
15. Офіційний сайт Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/upravlinnya-kulturi-poltavskoyi-oblderzhadministraciyi>.
16. Офіційний сайт Комунального закладу «Полтавський обласний центр

національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради». URL: <https://poltavatourcenter.pl.ua/>.

17. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

18. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія / за наук. ред. проф. Л. Ю. Матвійчук. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2019. 320 с.

19. Про туризм: Закон України № 324/95-ВР від 15 вересня 1995 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

20. Романова А. Тур-країна. *Світ попереду 2022*. 2021. С. 212.

21. Романченко Ю. О., Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М. Реалізація туристичних товарів і послуг: обліково-аналітичний аспект. *Пріоритетні напрями соціально-економічного розвитку України* : колективна монографія / за ред. Антошкіної Л. І., Рунчевої Н. В., Горячої О. Л. Київ : Талком, 2020. С. 131-142.

22. Сергієнко О., Баранова В. Аналіз інвестиційної привабливості туристичної галузі України. *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. 2022. № 1(4). С. 49-61.

23. Тараненко Г. Г. Розвиток туризму в сучасних умовах: реалії та перспективи. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/92.pdf.

24. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз підприємств : навч. посіб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

25. Тютюнник Ю. М. Тенденції розвитку вітчизняної індустрії туризму. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14-15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 723-724.

26. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Тенденції розвитку туристичного бізнесу в Україні в умовах військового стану. *Трансформація національної, закордонної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах воєнного часу* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції ВНУ ім. Лесі Українки (м. Луцьк, 27-29 червня 2022 р.). Луцьк : СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. С. 289-291.

27. Шелеметьєва Т. В., Гресь-Євреїнова С. В., Мамотенко Д. Ю. Аналітичний інструмент стратегічного менеджменту: використання PEST-аналізу в туризмі. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 53. С. 38-46. URL: https://bses.in.ua/journals/2020/53_2020/8.pdf.

Додаток А
(зразок титульної сторінки)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КУРСОВА РОБОТА
«Аналіз туристичної діяльності»
на тему:

« _____

_____»

Виконав: здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
денної форми здобуття освіти
_____ курсу, _____ групи
спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник: _____

Полтава 20__

Додаток Б

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАВДАННЯ на курсову роботу

здобувачеві вищої освіти _____ курсу _____ групи, спеціальності 242 Туризм

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема:

2. Строк здачі курсової роботи на кафедру – не пізніше __ _____ 20__ р.

3. Перелік питань, що підлягають розробці:

Дата видачі завдання «_____» _____ 20__ р.

Керівник курсової роботи

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Завдання прийняв до виконання

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Додаток В
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів Форма здобуття освіти _____
Спеціальність 242 Туризм Освітньо-професійна програма Туризм
Курс, група _____

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ
курсової роботи
АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

здобувача вищої освіти _____
на тему _____

Обсяг курсової роботи _____ Кількість використаних джерел _____
Рівень оригінальності тексту (потрібне підкреслити): високий, достатній, умовний, низький

Загальна оцінка роботи (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *актуальність теми розкрита* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *ступінь втілення мети та виконання завдань дослідження* – низький; середній; високий; *повнота розкриття теми роботи у змісті* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі _____

Загальна оцінка змісту та якості оформлення роботи (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *робота містить ознак практичного дослідження*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *висновки за результатами досліджень мають обґрунтування*: недостатнє, відносно достатнє, достатнє; *пропозиції мають характер*: декларативний, певною мірою практичний, практичний; *додатки пов'язані з матеріалом роботи*: фрагментарно; на середньому рівні, у повному обсязі _____

Результати оцінювання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання курсової роботи	Максимальна кількість балів	Отримані бали
1	Оцінка змісту курсової роботи		
	Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдань, предмета та об'єкта дослідження	5	
	Глибина і якість організаційно-економічної характеристики об'єкта дослідження	10	
	Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів та новітніх інформаційних джерел	25	
	Науковий підхід до виявлення проблем та практична значущість висновків і пропозицій	5	
	Використання сучасних літературних і нормативних джерел	4	
	<i>Разом</i>	49	
2	Оцінка якості оформлення курсової роботи		
	Ілюстративність роботи (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків та списку використаних джерел)	5	
	Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам і дотримання графіку виконання	5	
	<i>Разом</i>	10	
3	Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)	59	

Висновки (підкреслити):

- рекомендувати до захисту без доопрацювання;
- рекомендовано до захисту за умови доопрацювання _____
- не рекомендовано до захисту, необхідно суттєво доопрацювати _____

Роботу перевірів: _____

« _____ » _____ 20__ р.

(підпис)